

Dialoginen havainnointimalli

Tarkoitus

Tässä mallissa on ohjeet sellaisen tunti-ilanteen järjestämiseksi, jossa opiskelijoilla on mahdollisuus toimia dialogisesti yhdessä ja opettajalla on mahdollisuus tehdä havaintoja monikielisten opiskelijoiden mahdollisista tuen tarpeista.

Harjoite

Harjoitteessa oleellisinta on lisätä opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta ja toimintaa, jotta voidaan tehdä havaintoja opiskelijoiden mahdollisista tuen tarpeista. Tämä harjoite voi olla vaihtoehto yksilökokeelle tai yksilökokeen lisäksi tehtävä harjoite. Oppimisympäristöä muokataan niin, että mahdollisuudet havainnoinnille ovat entistään suotuisimmat. Mallissa on kolme elementtiä, joita käyttämällä opettajan mahdollisuudet tehdä havaintoja opiskelijoista lisääntyvät.

1. Dialogisuus

Dialogin periaatteita opetetaan ja harjoitellaan yhdessä. Dialogi on osa tuntityöskentelyä. Harjoitteissa pyritään lisäämään sitä, että jokainen tulee kuulluksi ja nähdyksi. Samalla pyritään lisäämään opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta. Pienryhmätyö ja dialogin periaatteiden mukaan toimiminen voivat edistää yhteisen kokemuksen syntymistä ja osallisuutta.

2. Toiminnallisuus

Opiskelijan oma aktiivisuus ja toimijuus ovat keskeisiä oppimisen lähtökohtia. Oppiminen tapahtuu aina vuorovaikutuksessa eikä rajoitu pelkästään kouluympäristöön. Opiskelijoille annetaan mahdollisuus harjoitella suullista ilmaisua toisten kanssa sekä herättää uteliaisuutta tilannetta ja toisia kohtaan. Samalla luodaan tilaisuus havainnoida opiskelijan taitoja toimia tilanteessa ja käyttää kielitaitoaan.

3. Vahvuudet

Harjoitteissa on osioita, joiden tarkoitus on herättää innostusta ja sisäistä motivaatiota. Omista vahvuuksista ja kokemuksista keskusteleminen lisää itsetuntemusta.

Dialoginen havainnointimalli

Harjoitteen kulku

Tunnin rakenne

1. Muodosta dialogirinki. Aseta etukäteen tuolit ringiin. Aseta ryhmätyöpisteet ringin reunoille.
2. Tilan on hyvä olla häiriötön eli pöydät ja tietokoneet ovat sivussa. Pyydä opiskelijoita istuutumaan ringiin.
3. Aloita esittelemällä tunnin työtapa ja tavoite.
4. Aluksi kannattaa esitellä dialogin pääperiaatteet: kuuntele, kunnioita, odota ja puhu suoraan.
6. Käy opiskelijoiden kanssa aloituskierrros. Heiltä voi kysyä, millä mielellä he tulevat tunnille. Alussa voi myös hyödyntää erilaisia kortteja tai ryhmäytymiskeinoja. Pääasia on, että jokainen saa vuoronsa osallistua jollakin tavalla ja tulee kuulluksi.
7. Ohjeista tehtävärastit ja muodosta pikkuryhmät.
8. Korosta, että tehtävissä on aikaa puheelle ja ajattelulle.
9. Käytä havainnointiin joko valmista lomaketta tai jotakin muuta sopivaa tapaa.
10. Pyydä opiskelijat lopuksi ringiin yhteenvetoa varten. Anna jälleen kaikille vuoronsa osallistua tai osoittaa fiilis tunnista.
11. Kerro, mitä seuraavalla kerralla tapahtuu tai mitä harjoituksen jälkeen voi seurata. Se voi olla esimerkiksi yksilövalmennusta tai yksilöttestausta.

Dialoginen havainnointimalli

Huomioi

Ryhmätyöpisteillä eli tehtävärasteilla voi olla erilaisia tehtäviä esimerkiksi matematiikan pulmatehtäviä, lukemisen tehtäviä, hahmottamisen tehtäviä ja erilaisia keskustelutehtäviä.

Ryhmät kiertävät työpisteillä. Työpisteelle voidaan antaa aikaraja tilanteesta ja suunnitelmasta riippuen. Opiskelijoiden välinen keskustelu voi alussa olla vaikeaa, mutta kannusta harjoittelemaan.

Jollakin työpisteellä voi olla toinen opettaja / ohjaaja mukana, jolloin havainnointi tehostuu.

Ryhmän jäsenille voi antaa roolit ennen harjoitusta, mutta jokaisen opiskelijan osallistuminen yhteiseen tehtävään on tärkeää.

Se, miten opiskelija toimii ja viestii voi antaa opettajalle tietoa siitä, millaisia ovat hänen oppimisvalmiutensa. Huomioita voi kerätä havaintolomakkeen avulla. Jos opiskelijalla on vaikeuksia keskittyä, ymmärtää ohjeita tai suoriutua tehtävistä, se voi viitata oppimisvaikeuksiin.

Tekijä

Satu Harjunen

satu.harjunen@edusampo.fi

